

TELEGRAFUL ROMÂNUL

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'n, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foişioerei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditor'a foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani gât'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditor'a. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. n. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 94.

ANULU XXIV.

Sabiu 25 Novembre (7 Dec.) 1876.

trajecolealte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu ana 8 fl. v. n.; pe o jumetate de anu 4 fl. v. n. Pentru prinç. si tiori atreine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inscratiunile se platescu pentru intr'a ora cu 7 cr. sîrulu, pentru a d'ou'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. n.

Nr. 3305. Scol.

Cerculariu

câtra PP. OO. DD. protopresbiteri si administratori protopresbiterali, câ inspectori districtuali de scólele confessionali din archidiecec'a ortodoxa orientala a Transilvaniei.

Articululu XXVIII. de lege din anulul curentu 1876. „despre autoritatile scolastice populari,“ intratu in vietia deodata cu nou'a organizare a comitatelor, cuprinde unele dispositiuni, ce atingu si oblêga si organele nôstre scolastice confessionali, si anume in §. 5. punctu 3. liter'a a. din acelu articlu de lege se dice: „organele competente ale instituteloru de invetiamentu, cari nu suntu nici de statu, nici comunali, suntu obligate a comunicâ inspectoriloru reg. de scóle planulu de invetiamentu si manualele de cârti, ce se intrebuintieza in scóle; de asemenea suntu obligati invetiatorii câ cu ocasiunea visitatiunei scóleloru se arete inspectorelui reg. de scóle, respective adiunctului sêu mandatariului seu planulu de invetiamentu, manualele de cârti si instrumentele de invetiamentu, de cari se folosescu in scóle.“

Pentru câ atâtu P. O. DT'a câ inspectoru districtualu, câtu si comitetele parochiali câ scaune scolastice, precum si invetiatorii dela scólele nôstre confessionali, se pôta satisfacé acestui obligamentu impusu de legea citata, acestu consistoriu a aflatu de bine a-ti observâ, ca planulu de invetiamentu si impartirea ôreloru de prelegere pe di si septemana pentru scólele elementari (populari) s'a staveritu de câtra sinodulu archierescu in siedinti'a sea tienuta la 14. Iuliu 1869. in Sibiu. Acestu planu, spre mai buna orientare, ti-se comunica aci in mai multe esemplarie.

Asemenea ti-se tramite in catev'a esemplarie si planulu de invetiamentu pentru scólele superiori (normali) de confessiunea nôstra greco-orientala romana.

Impartirea ôreloru si in aceste scóle superiori este si va fi, pana la alt'a dispositiune, totu aceea, care este la scólele elementari.

Din aceste planuri vei vedé obiectele, sêu materiile, ce suntu a se propune in scólele nôstre elementari si superiori; si nu vei intardi a le comunicâ invetiatoriloru de pre l'anga acele scóle din întregu districtulu de sub inspectoratulu (pt.) DT'ale, impunendu-le a se tiené strictu de studiile indicate in ele, si punendu-le in strinsa datorintia, câ unu esemplariu din programulu impartirii ôreloru se-lu afiga pe parete in scóla, éra altulu pe parete in locuinti'a lor; mai adaugendu câ ei voru avé a tiené cu punctualitate ôrele de prelegeri. In fine vei avisâ pe invetiatori, ca cu ocasiunea visitatiunei scóleloru suntu detori la cerearea inspectorelui reg. de scóle sa-i arete planurile de invetiamentu.

In câtu pentru manualele de cârti si instrumentele de invetiamentu, trebuindu a se face unu conspectu sêu programu uniformu, (pt.) DT'a vei avé in celu mai scurtu tempu a subscrerne acestui consistoriu unu conspectu exactu si specialu, care se cuprinde: 1. titlulu si numele autorului sêu traducatorului cartiloru, ce se intrebun-

intieza câ manuale; si 2. numirea instrumentelor si materiilor de invetiamentu. Unulu pentru scólele elementari (populari), si altulu pentru scólele superiori (normali).

Unu conspectu definitivu despre aceste obiecte se va face la tempulu seu din partea acestui consistoriu, care conspectu apoi ti-se va impartasi, pentru a-lu comunicâ invetiatoriloru, spre a poté si ei se corespunda acelei dispositiuni a legeri, care dice, ca: „invetiatorii suntu detori cu ocasiunea visitatiunei scóleloru a aretâ inspectorelui r. de scóle, respective adiunctului sêu mandatariului seu, planulu de invetiamentu, manualele de cârti si instrumentele de invetiamentu, de cari se folosescu in scóle.“

O alta dispositiune a legeri mai susu mentionate, ce atinge scólele nôstre confessionali, este: ca comunele cari sustienu scóla confesionala se-si alêga unu comitetu scolasticu pentru administrarea trebiloru scolastice. Dupa organismulu autoritatiloru nôstre scolastice, comitetulu parochialu care este alesu in tôte comunele nôstre confessionale, este totodata si comitetu scolasticu insarcinatu cu administrarea trebiloru scolastice; prin urmare nu este de necesitate a institui sêu a alege unu nou comitetu scolasticu. Este numai de lipsa a sci numele presiedintelui si alu membriloru acestoru comitete; câ d'eca inspectoratulu r. te-aru recercâ, se-i poti impartasi list'a numeloru lor.

Cu asta ocasiune nu pôte acestu consistoriu a intermite, in legatura cu ordinatiunile consist. din 1. Sept. 1870. Nr. scol. 104. din 13. Sept. 1873. Nr. 1711. Scol. se nu-ti traga atentiunea la unele dispositiuni din articululu XXXVIII. de lege dela anulul 1868, si anume:

1) a ingrigi câ localitatile de scóla se fia astfelu intocmite, încâtu ele se corespunda scopului;

2) a dispune câ copii obligati a frecuntâ scóla se se conscrie in totu anulul cu punctualitate, si list'a numeloru lor se se comunice primariului sêu antistiei politice comunale;

3) a te intrepune, câ parintii renitenti se se silêsc a-si dá copii la scóla;

4) a ingrigi câ in tôte scólele se fia protocoalele necesari, precum protocolulu de inscriere, de clasificare, de lenevire, ect.

5) a dispune câ comitetulu parochialu respective scolasticu se arete cu finea fiacerei septemani primariului comunei pe cei ce au lenevitu scóla, spre a se pedepsi parintii acestor'a;

6) a face câ se se observe cu punctualitate cursulu scolasticu, si câ copii in totu tempulu acest'a se mérga la scóla;

7) a vedé câ unu invetiatoriu, ara autorisare de aici, se nu'fia insarcinatu cu instruirea a mai multu de 80 elevi;

8) a ingrigi câ scólele se fia prevédute cu tôte instrumentele necesarie pentru invetiamentu.

Peste totu vei ingrigi de buna starea, inaintarea si inflorirea scóleloru nôstre romane confessionali, si vei face totu ce legile ti-permitu pentru instrutiunea si educatiunea tinerimei nôstre scolastice.

Din siedinti'a consistoriului archidiececanu, câ senatu scolasticu, tie-

nuta in Sibiu, la 17 Novembre, 1876.

Pentru Escelenti'a Sea Dlu archiepiscopu si metropolitu:

Nicolau Pope'a, m. p.

Archimandritu sii vicariu archiepiscopescu.

De pe galeri'a dietei.

Pest'a 2 Decemb. 1876.

Desbaterea budgetului numai acum'a, la budgetulu ministeriului cultelor si instructiunei publice incepe a deveni mai interesanta. Pe semne ministrului Trefort i se pregatesce baia de aburu.

De asta data nu pôte fi vorba de aceea câ positiunile budgetului sa se stramute, — ele trecu prin retorta asiâ precum au esitu din oficin'a comisiunei financiare, si raportorii suntu restrinsi a insemná numai episoadele mai picante.

In alti ani budgetulu ministeriului de interne se scarmená cu septamanele, acum'a se macinâ in jumetate ora, cu tôte ca ministru mai odiosu la opusetiuni decâtu celu actualu n'a fostu, este inse ágeru la colti si se cam ferescu de elu.

Din stâng'a estrema s'a facutu propunere pentru reducerea salariiloru ministeriului, si intru spriginirea acestei propuneri Irányi aretandu cumca reduceri numai la organele cele inferiori administrative, — haiduci etc. — se facu, pâna cându ministrulu capeta si bani de m'esa in abundantia, dice: ca in fati'a inamicului in momente critice câ cele de astadi generalulu celu bunu nu impinge pe gregari înainte „ci luându flamur'a in mâna in fruntea armatei eschiamo „dupa mine feciori!“

Tisza-i replicâ: cumca „tiér'a pretinde lucru dela amploiatu, apoi d'eca pretinde lucru, trebuie se li dea si mijlocele de a puté lucrâ.“

Bine bine! numai se fia de unde! Dar' tiér'a pentru plat'a cea buna este indreptatita se pretinda si administratiune buna, apoi administratiunea nôstra inca nime nu o a calumniatu de buna.

La budgetulu minist. de comerciulu positiunea „Academiei de agricultura din M. Óvár“ (Altenburg) finulu lui Borlea — Remete a propusu desfiintiarea cursului paralelu nemtiescu.“

Min. Trefort, care trebuie se marturisescu cumca nu este pré ingeniosu intru improvisarea argumentor' oru plausibili, respunde ca „d'eca se va desfiintiâ cursulu nemtiescu care este renumitu si in strainatate, tóta academi'a nu platescu o cépa degenerata, va trebui se sucumbe.“

„Pentru ce?“ striga din tôte pârtile.

„Pentruca este acolo — dice Trefort — unu professoru renumitu de chemia care pe l'anga tôte simpatiile ce nutresce pentru magiari nu scie unguresce, si d'eca acest'a se duce de acolo vai de academiã!“

(O! O! Madarász.)

Sontagh spriginescu propunerea chiaru din motivulu ce i l'a datu ministrulu, pentruca renumitii chemisti dela M. Óvár a dusu pe ghiatia cu sciinti'a loru in sesiunea trecuta pe ministriu si pe dieta, recomandandu unu modu de estirpare a „phyloxerei“ care a constatu tierci 80,000 fl.

fâra nici unu rezultat, si acum'a cându ié. a cere guvernulu alte 80,000 fl. profesorulu din Bud'a Hermann Otto, aréta cumca cu modulu recomandat de professorii din M. Óvár in veci nu se va poté estirpâ phyloxera, prin urmare asertiunea despre inalt'a sciintia a respectivului professoru de chemia nu este adeverata, este dechiaratu prin Hermann de m. . . si elu inca nici nu se apera.

Sa se desfiintieze cursulu nemtiescu!

Reportorulu Wahrmann reflectéza lui Sontagh, cum-ca este in retacire, d'eca cugeta cum-ca profesorulu nemtiescu aru fi dusu in retacire pe guvern, pentru ca guvernulu nici n'a cerutu opiniunea profesoriloru dela cursulu nemtiescu ci a celoru dela cursulu magiaru, prin urmare sentinti'a lui Hermann Otto nu privescu pe n'emiú ci pe magiaru. . . .

(Hohote si fetie sarbede.)

Cas'a respinge propunerea, din motive neesprese, dar' sciute de toti. . . . Proprietariulu mare din M. Óvár si tat'a acelu institutu este archiducele Albrecht. . . .

Mai comica a fostu portarea slovacului Lehotzky, care intr'o limba abia priceputa slovacomagiaru face propunerea câ „scóla agronomică din Lipto-Hradek (cerculu seu electoralu) unde limb'a propunerei este cea slovacă — sa se prefaca in magiara, sêu celu putienu sa se infintieze si unu cursu paralelu magiaru,“ pentru ca tinerii iesiti de acolo nesciindu unguresce nu-si capeta aplicare pe la posesorii magiari si nu potu traí.

Trefort numai decâtu i promise ca va cercetâ lucrulu si va face ce va aflâ de lipsa in interesulu patriei.“

(Ast'a e fras'a stereotipa a min. Trefort la tôte ocasiunile, si ast'a 'lu sustiene.)

Inse Bernárt li reflectéza, ca scóla agronomică nu este institutu de dressare nationala, ci este o scóla media câ din tinerii veniti acolo cu cunoscintie elementari numai, se faca economi mai rationali din ce suntu cu cunoscintiele de acasa. Scóla s'a infintiatu in urmarea espresei dorintie si petitiuni a comitatelor respectivi cu limb'a propunerei slovacă, pentru ca acest'a este a poporulu de acolo. Deci introducerea limbei magiare aru fi pe cont'a invetiamentului fâra câ magiarisarea se prospereze prin acea, ca atunci elevii nici studiulu nici limb'a nu le-aru poté invetiã.

Propunerea a fostu intempinata cu risu, din motivulu ca propunatoriulu inca numai slovacă scie vorbi, si unii-i strigau, ca negresitu si densulu a esitu din acelu institutu. . . .

Dar' apoi scen'a s'a continuatu pe coridoru.

„Ti gratulezu colega, dice deput. eara-si slovacu U-szky — tata-teu negresitu cu Arpadu deodata a venitu aici!“

„Câte comune magiare suntu in cerculu teu electoralu?“

„Nici un'a!“

„Câti magiari suntu?“

„Nici unulu“

„Ce limba se vorbesce in famili'a ta?“

„Cea slovacă.“

„Servus! derék ember vagy“ . . .

Eri a fostu diu' a cea mare, o di atátu de moment ósa pentru Ungaria, cárei asemenea dóra n'au fostu dela inaugurarea dualismului pána astadi.

Eri a respunsu ministrulu presiedinte Tisza la interpelatiunea referitória la ténut'a sea fatia de dechiaratiunile guvernului austriacu in privinti'a banței nationali si a celoru-lalte cestuini de invoiéla între ambele párti a monarchiei.

Telegrafulu a dusu respunsulu in tóte pártile lumei; nu este de lipsa cá si eu sa vi-lu comunicu.

De ajunsu a constató, cumca guvernulu Ungariei a satisfacutu opiniunea publica de aici manifestata prin diurnalistic'a magiara si prin cercurile deputatiloru.

Dupa o prealabila consultare cu Domnitoriulu guvernulu a demintitu pe celu din Vien'a si cu documinte scrise a adevéritu in fati'a lumei, cumca situatiunea creata prin ambele guverne in cestuinele cunoscutu nu s'a schimbatu, cumca guvernulu austriacu, atunci cându s'a dechiaratu in clubulu partidei liberali dela Reichsrath asiá precum s'a dechiaratu, si-a calcatu cuventulu datu, purtarea lui a fostu iloiala fatia de guvernulu nostru cu care s'a ingagiatu la solidaritate. Scurtu cumca purtarea lui a fostu perfida. Eara guvernulu nostru remane si mai departe mortisiu pe terenulu de mai inainte.

Camera a primitu respunsulu cu aplause frenetice, si prin asta între guvernulu de aici si celu din Austria s'a creatu o prepastia peste care nimene „dela noi la ei nici dela ei la noi nu póte trece“.

Din doi unulu trebue sa mérga. Care va merge? Probabilmente celu din Austria.

Dar' apoi ce va urmá?

Guvernu nou dincolo, séu si guvernulu si camera nóua?

Apoi cunoscendu opiniunea publica din Austria: póte crede cine-va, cumca este posibilu acolo unu guvernulu séu o camera, carea se priméscu terenulu guvernului magiariu?

A crede asiá ce-va aru insemná a fi preoptimistu.

Mi se pare ca guvernulu magiariu care a provocatu interpelatiunea, si i-a defiptu tempulu nu s'a uitatu in calendariu, si n'a vedutu ca eri érá Vineri, apoi întreprinderile de vinerea trecu de nenorocóse.

Dar' nici chiaru acest'a lucru nu s'a potutu petrece fára picu de crimpitia.

Ambele partide „liberali“ au câte unu jidovu nebotezatu.

Un'a pe Wahrmann, ceea-lalta pe Chorin.

Ambii ómeni ambitiosi si cu aspiratiuni modeste.

Wahrmann, care in diet'a de ann constatare cumca comerciulu Ungariei este ovreescu, si cine persecutéza pe ovrei (la adres'a Romaniei érá disu) nimicesce comerciulu Ungariei, deocamdata numai ministru de comerciuru aru dorí se fia, — si acestu fotoliu este chiaru in disponibilitate; iéra Chorin cá referintele codicelului cambialu s'aru multiami si cu cel'a alu justitiei séu deocamdata cu alu secretariulu de statu in acestu ministeriu, care si acum'a este ocupatu prin unu jidovu nebotezatu, inse elu mai are se astepte pána ce va deveni partid'a sea la potere.

Fiindu vorb'a de banca, cine suntu mai espteri aci decátu ovrei? Deci ambii lucéferi si-au propusu se interpeleze pe ministru in caus'a banței.

Diu'a interpelatiuniloru este marti'a si sambat'a.

Deci Chorin cá mai sprintenu, cá elu se fia celu dintáu inca de joi si-a

inzerisú interpelatiunea pe sambata in cartea pentru interpelatiuni.

Wahrmann cá mai greoiu numai vineri diminéti'a si-a inzerisú pe a sea, a vedutu inse cumca celalaltu lu intrecuse, si fiinduca interpelatiunile se predau in ordinea in care suntu induse in carte, si lui si partidei guverniali aru fi derogatu cá totu acea interpelatiune se o faca oratorulu partidei semi-opositionali inainte.

Deci expedientu, cum se pacalésca vulpea cea mai betrana pe cea mai tenera?

Ce nu este cu putintia la majoritate?

Dupa regulamentulu casei in cestuini extraordinary este permisa abatrete dela regula, si se potu face interpelatiuni in tóte dilele.

Deci presiedintele inainte de inceperea desbaterii asup'a objectelor puse la ordinea dilei, aduce la cunoscinti'a camerei, cumca in cartea pentru interpelatiuni suntu inzerisú dóue interpelatiuni totu la o cestuine. Fiinduca Chorin nu s'a dechiaratu crede ca elu voiesce cá interpelatiunea se o faca in tempulu ordinariu adeca sambata, Wahrmann inse l'a rogatu cá se propuna cumca elu se-si póta predá interpelatiunea — cu privire la obiectulu ei extraordinary — astadi — Vineri, deci camera se decida, de se convoiesce séu ba? Camera dise: dá! iéra Chorin din interpelare absentandu nu s'a potutu dechiará, si asiá a remasu inderetru.

Chorin apoi dupa interpelatiunea lui Wahrmann s'a rogatu cá celu putienu se nu respunda ministrulu pána lu va interpelá si elu, cá apoi se li respunda la ambii deodata.

Ministrulu inse a disu cá de astadata se va téné de regula si va respunde inainte lui Wahrmann, apoi se-lu interpeleze si elu numai decátu i va respunde si lui, — cest'a inse i-a multiamitu pentru acésta loialitate, dar' intr'astfeliu de impregiuráriu nu-lu va interpelá pána máne — va se dica astadi.

Acésta procedura iloiala a produsu generala indignatiune in partid'a „independente liberala“, carea in conferinti'a de vineri sér'a a si datu expresiuni agere acestei indignatiuni si a decisu se-si întemeieze unu organu sub nune de „Közvélemény“ (Opiniunea publica) a cáruí redactoru va fi cunoscutulu armenasiu Lukáts Béla.

Fiinduca acestu fiitoriu redactoru cá si toti armenii scie romanesce ba si cetesce chiaru romanesce, — credemu cumca se va ocupá adeseori si de noi, in modulu diurnalistoru magiari din Transilvani'a.

Déca dechiaratiunea ministrului presiedinte de eri, va avé urmári fatale, atunci numai acestoru doi ovrei are de a multiamí, cáci asiá se vede rivalitatea loru l'a constrinsu sa se dechiare in di de vineri.

Sp.....

La organizarea comunelor.

(Urmare si fine.)

Alegatorii se conscriu anume prin o comisiune esmisa din partea reprezentantiei comunale de pána aci, dupa registrele de dare din cei doi ani de pre urma séu dupa alte documente corespondietóre. Consemnarea com-pusa in ordine alfabetica se espune in 6 dile in cancelari'a comunei cá se o póta privi fia-cine, stándui in dreptu fia-cáruí'a membru din comuna cá se substéru observári in contr'a consemnarei. Asup'a observárilor intrate decide comisiunea conscrietóre in terminu de 5 dile dupa espirarea terminulu pentru suscernerea observárilor, rectificándu astfeliu list'a alegatoriloru definitivu.

Diu'a de alegere o fipsédia in comunele mari si mici pretorele, in orasiele cu magistrare regulate vice-co-

mitelé; inse numai dupa ce s'a compusu si publicatu mai întâiu list'a virilistoru séu a acelor'a cari fára alegere intra cu reprezentantia cá cei-ce platescu mai multa dare in comuna.

Votisarea se face prin seduli si in casu cându vre-o sedula aru cuprinde mai multe nune, de cáti reprezentanti au sa se aléga, atunci numele de prisosu din urma remánu neconsiderate. Sustienendu 2 séu mai multi candidati asemenea voturi, decide sórtea trasa de pretore cá presiedintele siedintiei pentru alegere, care dintre densii sa se privéscu cá alesu. — Efteptuinduse alegerea in vre-o comuna cu mai multe cercuri electorali presiedinti'a cercuriloru acelor'a in care nu presiedéza însusi pretorele, 'i designédia representantia comunale. — Iér' alegatorii au dreptulu a-si designá din partea loru 4 barbati de incredere lánge presiedinti. Neustánduse alegatorii de dreptulu acést'a, denumesce presiedintele, pe barbatii de incredere.

Terminulu pentru votisare 'lu publica pretorele celu putienu 8 dile inainte de alegere si e de insemnate fiinduca dupa espirarea óreloru anumite nu se mai primescu seduli de votisare. — In orasiele cu magistrare regulate se face alegerea dela 8 diminéti'a pána la 6 óre sér'a, precándu in comune defige pretorele tempulu dupa buna chipsuiala a sea.

Scrutiniulu se face publice, luánduse protocolu despre decurgerea lui. In casu cându nu s'aru poté face indata séu intr'un'a, lad'a in care se adunara sedulile si sigiléza de presiedintele si baremu 2 dintre barbatii de incredere. — Dupa seversirea scrutiniului se publica indata rezultatulu alegerei, facánduse acést'a cunoscutu si corpului reprezentativu.

Presiedintele si barbatii de incredere stau sub deosebitulu scutu alu legei. Ori-ce vatemare séu amenintiare a loru se pedepsece cu tóta ásprimea pe calea criminala.

Membrii comitetului comunali suspusi alegerei se alegu cá si cei din comitetulu municipalu totu la trei ani, si adeca astfeliu ca acum dintáu se scotu prin sórte dupa trei ani jumetate din cei alesi si numai celalalti remánu pána la espirarea a siese ani dela alegere. In loculu celoru scosi prin sórte se alegu deci dupa trei ani altii si astfeliu espirándu in viitoriu totu la trei ani mandatulu la jumetate din membrii, se face alegere nóua pentru jumetatea ast'a, cu care ocasiune inse cei-ce au fostu alesi, potu fi realesi.

Virilistii nu suntu supusi alegerei, list'a loru inse se rectificu fia-care ann, venindu cu ocasiunea ast'a al'ii noi între densii numai astfeliu déca in decursulu anulului se ivescu altii, cari solvescu mai multa dare, ca atare ce fungédia între virilisti, séu déca careva dintre virilisti 'si perde capabilitatea de a poté fi membru alu comitetului. Totu-déun'a inse loculu uniu virilistu se póte supliní numai prin altu virilistu iér' suplentii alesi potu supliní numai locurile membriloru fosti alesi.

In contr'a actului de alegere precum si in contr'a aptitudinei celoru alesi se potu substerne in terminu de diece dile dela alegere, gravamine, cátra comisiunea rectificatóre. Comisiunea acést'a se compune inainte de alegeri, din doi membri alesi din partea reprezentantiei si din 2 designati din partea pretorelui — resp. in orasie a vice-comitelui — dintre membrii reprezentantiei, sub presidiulu pretorelui si resp. alu vice-comitelui. Pentru comisiunea acést'a se alegu si designédia totu atáti'a suplenti. Iar' agendele actuariulu le prevede notariulu din comuna. Siedintiele comisiunei suntu publice.

Decisiunile comisiunei se inmanúeza in tóta form'a celoru interesati si in contr'a loru se admite recursu

cátra oficiulu municipalu in terminu de 5 dile dela primirea decisiunei. In contr'a decisiunii oficiului municipalu inse nu se mai admite nici unu remediu.

Efteptuinduse alegerea intr'o comuna si verificánduse maiortatea alesiloru, se conchiama indata representati'a nóua si se dechiara de constituita fára respectu la reclamatiunile ce se afla inca in cursu, designánduse in casu de lipsa terminulu pentru alegerea oficiantiloru comunali.

Oficiulu comunali ce e organulu esecutivu atátu alu concluseru reprezentantiei cátu si alu agendelor de administratiune si guvernare, constá: In comunele mici, dintr'unu jude si unu subjude, celu putienu 2 jurati si notariulu de cercu. In comune mari din unu jude, unu subjude, celu putienu 4 jurati, unu cassieru, unu tutore pentru orfani, notariulu comunali si unde se afla si din mediculu comunei.

Notarii tragu lefe regulate, ce trebue se ajunga celu putienu sum'a de 400 fl. si nu se potu reduce decum-va pána acum'a au fostu mai mari. Ceealalti membrii ai oficiului de regula nu suntu salarisati, le stá inse comunelor in voie a destiná si pentru ei prin statute speciali salarie séu diurne.

Membrii oficiului comunali, afara de notariu si medicu cari se alegu pe viétia si nu se potu amová fára sentintia disciplinara — se alegu pre câte 3 ani. Oficiulu de jude sub pedépsa pána la 100 fl. e datoriu fiacare membru din comuna se-lu póte celu putienu in restempu de unu ann, déca devine alesu. Alesu inse póte fi de jude séu altu membru alu oficiului comunali, fia-care alegatoriu din comuna. Prin urmare oficiantii comunali nu se alegu numai dintre reprezentantii comunei séu membrii comitetului comunali. Asemenea nu se alegu membrii oficiului comunali cá pána acum'a numai din partea comitetului comunali, ci din partea tutoru alegatoriloru din comune. Si numai in orasiele cu magistrare regulate alege singura representantia orasiulu pre membrii magistratului.

Alegerile se facu prin aclamatiune la poft'a a 10 alegatori inse si nominatim. In orasie cu magistrare regulate prin seduli; in comune rurali inse prin consemnarea votantelui si a votului seu. Alegerile se efteptuescu sub presidiulu pretorelui si in orasie alu vice comitelui. Candidatiune mai exista intru atát'a, incátu comiteletele comunali au dreptulu a candidá pentru fia-care postu din oficiulu comunali cáte 3 individi apti, iér' in orasie fia-care 10 alegatori au dreptulu de a candidá persóne apte pentru fia-care postu din magistratura. Alegerile suntu restrinse la persónele formalu candidate.

Dupa „Osten“ din Vien'a dela 2 curentu reproducemu urmatórele:

Virtutea romána.

Organele germane si magiare ale dualismului éra 'si facu placerea de a batjocóri armat'a romána. E procedere fórté miserabila acést'a, pe care nu o putemu caracterisá din destulu. Abstragendu dela impregiurarea, ca in intrulu Monarchiei austriace, noi insine numerámu mai multe milióne de cetatieni, cari traiescu sub unu acoperementu cu noi, si pe cari prin urmare, cá pe concetatieni, suntemu detori a-i tractá cu stima, cu atátu mai vertosu nu putemu fi indiferenti si sa suterimu, cá prin astfeliu de batjocóriru sistematice sa se ucida in noi simpáthiele statului románu marginasu.

Sa consulte cine-va numai istori'a, si indata va recunósce, ca criticii respectivi ai armatei románe de prin foile magiare si germane, suntu mincinosi si calumniatori miserabili. In seculii de mai inainte Romanii se ape-

rara eroicesce contr'a turciloru si tatariloru, contr'a poloniloru si a ungariloru, dovéda, ca pâna adi si-au conservatu independint'a si esistint'a de statu, in vreme ce magiarii in fia-care seculu, trebuiau sa se supuna altui domnitoriu, si acusi boemulu, acusi polonulu, acusi germanulu, acusi éra turculu 'si plantá resiedint'a între murii Budapestei. Ungari'a numai prin armatele imperatoru germani a fostu scapata de nimicirea totale a tecuniloru turci. Românii inse s'au apertu ei singuri, loru, in lupta contr'a semilunei, nu le-a venit intr'ajutoriu nici pap'a nici vre-unu imperatu.

Si in 48 cu ce vitejia admirabile s'au luptatu in Trannia legiunile române sub flamur'a négra galbina a casei absburgice? Si mai tardiu in 1859 la Solferino si Magenta, asemenea in 1866 la Custozza, tóte regiamentele române din armat'a austriaca au fostu acele, cari au castigatu laurii cei mai frumosi.

Rugámu deci diurnalele sistemului dualistu, cá preste totu sa studieze mai bine istoria Austriei, dar' cu deosebire istoria mai noua, inainte de a judeca asup'r'a virtutiei române. Publicistulu, care vrea sa traga la indoie la virtutile militare române, se compromite numai pe sine si documentéza o ignorantia rusinosa.

Din Bucuresci i se scrie lui „Pest. Ll.“:

Domnulu Ioanu Bratianu semte fórté bine, ca ministeriulu seu compusu mai totu din elemente radicale nu va poté sa se mai sustiena multu tempu. Inainte de tóte ii lipsescu acestui ministeriu barbati de specialitate rutinati si din caus'a acést'a a intratu o confuziune teribila mai in tóte ramurile administratiunei. Prelánga acést'a nu e prospectu ca senatulu (chiaru déca se va disolvá si escrie alegeri noue) va merge mâna in mâna cu guvernulu radicalu. De aceea Bratianu a facutu mai multe incercári de a prefaca guvernulu actualu iéra intr'unu ministeriu de coalitiune, in care se aiba locu Costachie (Iepurénu) si Cogalniceanu; dara tóte incercárele sele n'au isbutitu de o parte pentru sumeti'a si cerbicia partidei radicale, care se mandresce cu majoritatea ei cea mai mare in camera, de alta parte inse pentru pretentiunile partidei liberale moderate (Iepurénu, Cogalnicénu) care, déca in genere va avé se vina in cabinetu, nu pretinde dintre cele siese portfoiuri ministeriali mai pucinu de patru, cá sa nu rămána in consiliulu de ministri in minoritate.

De vreme ce dara între radicali si moderati nu s'au potutu stabili nici o intelegere, ministeriulu Bratianu a suferitu acum in senatu — de-si de ocamdata numai indirectu — prim'a sea calamitate.

Alegerea lui Michailu Cogalniceanu de primu vice-presiedinte la senatu se pare ca semnifica inceputulu sfersitului ministeriului Bratianu, déca cum va nu va succede inca infuientiei principelui Carolu a realizá unu guvern de coalitiune; dar' chiaru si in casulu acést'a ministeriulu si-arú pierde colórea sea specifica rosia.

Principele s'a intorsu astadi sanatosu dela inspicierea trupeloru in Moldov'a la Bucuresci. Dela Brail'a cátra Galati Alteti'a Sea a caletoritu pe vaporulu de resbelu românú „Stefanu celu Mare.“ Cá nu cum va vrennu vasu turcescu sa póta prinde pe Dunare pe principele Romaniei impreuna cu ministru de resbelu si cu statulu seu majoru — vaporulu „Stefanu celu Mare“ fu insotitu pâna la Galati de intrég'a flotila de resbelu romána (ce consiste din vasele pentru tunuri „Romania“ si „Fulgerulu.“)

Despre situatiunea din Bucuresci

„Vocea Covurl.“ dela 19 Novembre v. face urmatórele aprecii:

Situatiunea, in dilele aceste, se presinta sub cele mai grele conditiuni atátu in launtru, cátu si in afara. — In tíera lupt'a patimeloru si-a datu rolulu seu si desilusiunea a luatú locu chiaru in sufletele cele mai optimiste. O crisa aspra bántue tóta lumea afaceriloru si o stagnatiune in comerciu impinge la mari strimtoriri financiare chiaru casele cele mai solide. — Toti astépta o di mai linpede, dar' nimenu nu o póte inca intrevédé. Lupt'a inceputa la Senatu este pe cátu de semnificativa pentru situatiune, pe atátu de complicata pentru problemulu constitutionalu ce se astépta a slevá si resolvá dela o di la alt'a. — Electiunea biuroului pentru sesiunea ordinara a fostu dejá întâiulu pasu spre evenimentele politice ce ne póte aduce in launtru. — Alegerea dlui M. Cogalnicénu la vice-presiedint'a senatului comporta in sine fára nici-o centestatiune unu caracteru politicu de mare insemnatate si arata unu revirimentu profundu ce s'a operatu in cugetárea politica a marelui corpu ponderatoriu. Alesu prin suffragiele opozitiunei si a amiciloru sei politici, d. M. Cogalnicénu este punctulu asup'r'a cáruia situatiunea pare a-si ficsá atentiunea sea si centrulu de raliare a noului revirimentu operatu in senatu. — Déca cetitorii 'si amintescu cele dise de noi in Nr. trecutú, voru poté observá ca nici apreciiarile, nici informatiunile nóstre nu ne au insielatu asup'r'a lucruriloru. Inca dela 23 curentu noi amú disu, vorbindu despre intrunirea dela Herdanu, ca: „ori-care arú fi fatia lucruriloru, ele negresitu 'si voru luá o linia mai definita celu multu la 15 séu 16 curentu.“ Si in adeveru la 15 situatiunea fu caracterisata in senatu prin alegerea dlui M. Cogalnicénu, si la 16 chiaru „Románulu,“ in primulu seu Bucuresci, vorbesce despre „scirea ce s'a respánditu ca ministeriulu aru cugetá se demisioneze.“ — Organulu in cestiune, este adeveratu, combate acést'a inse informatiunile nóstre primite din Bucuresci ne rotéza ca cabinetulu si-arú fi depusu demisiunea chiaru in urm'a alegeri dlui M. Cogalnicénu, dar' ca, in urm'a unei deputatiuni a camerei, care aru fi corsiliatu pe ministeriu a nu abandoná situatiunea, a remasu se aviseze.

Nu scimu ce ne voru aduce imprejurárele de mâne, dar' adeverulu e ca echilibrulu situatiunei se afla in conditiuni din cele mai anevoiose. O disolvare in conditiunile actuale este a asumá o raspundere ce nu póte fi curagiulu destulu de forte spre a o luá asup'r'a si; a merge inainte cu increderea unui singuru corpu, si cu o majoritate problematica in celalaltu corpu (senatulu), este pentru astfelu de circumstantie a luptá mai multu decâtu cu imposibilulu. In consecintia noi ne adastámu in o lamurire de positiuni constitucionale mai curendu séu mai tardiu. Prob'a de cercare o voru avé póte chiaru in cererea ce a facutu senatulu comitetulu de 7 spre a autorisá urmarirea fostiloru ministri pusi sub judecata si cari suntú senatori. — Déca senatulu va pune in discutie competentia puteriloru comisiunei de acusare, conflictulu între camera si senatu va fi dejá indicatu, déca va refusá cererea, situatiunea va ajunge la crisa si corón'a va trebui se aviseze. Eata cestiunea dilei, dupa noi, care ne va spune la ce va trebui sa ne asteptámu mâne.

Cuvintele dlui M. Cogalnicénu, pronunciate in urm'a alegeri sele cá vice-presiedinte, ne potú dá mesurá ideiloru sub auspiciile cáror'a s'a raliatu majoritatea celoru 38 senatori si ne spunu tendentia ce voru urmá. „Represintu idei liberale si democratice — a disu d. Cogalnicénu -- dar' totu-odata ordinea si autoritatea. . . . . Amu intratu in senatu nu cá mijlocu, ci cá scopu. . . . . Cându

voiu fi la biurou, voiu face a se respectá prerogativele senatului.“ — In patru cuvinte: *libertate, democratia, ordine si autoritate.* D. Cogalnicénu a caracterisatu o situatiune si a implutu unu abisu. Suprimati ordinea si nu veti mai avé libertate; inlaturati autoritatea si guvernulu poporului, a democratiei, ve va duce la guvernulu plebei, a pasiunei. Din parte-ne amú propagatu nesfersitu ca nu credemu decâtu in progresulu cu stabilitate, in libertate cu ordine. Nu putemu fi decâtu pentru guvernulu natiunei, a democratiei, nu inse a ignorantiei, si despotismulu masei ne ingrozescé totu atátu de multu cá si despotismulu tiranului Extremele pentru noi ducú la pericolu, precum polii ducú la ghietiuri si stirpicieune. In libertate prin cultura si in democratia prin meritu, eata intielepciunea natiuniloru cu vitoriu!

Diet'a Ungariei.

In siedint'a camerei reprezentatoriloru dela 2 Decembre n. terminandu-se bugetulu justitiei se pune la discutie bugetulu de culte si instructiune.

Referentele Iul. Kautz observa, ca bugetulu a remasu in cadrulu din anulu trecutú, cu tóte ca s'au desvoltatu mai departe unele institute de invetiamentu.

Luándu apoi cuventulu ministru de culte si instructiune Trefordice:

De cincí ani, amú norocirea sa represintu bugetulu ministeriului de instructiune. La prim'a ocaziune amú aflatu de lipsa a desfasiurá parerile melé relativu la cestiunile de culte si instructiune, cá cas'a sa véda in ce spiritu amú de cugetu sa conducú ministeriulu. In preliminariele bugetarie de mai tardiu luasemu cuventulu numai la detaiuri. Acum inse, cându unu curentu mai putienú favorabilu cestiuniloru de cultu si instructiune micioréza totu ce exista si s'a facutu la noi, 'mi tienu de datorintia a dice ce va cu ocaziunea acést'a despre cestiunile amintite.

Cátu pentru partea financiale a bugetului de instructiune pe anulu viitoriu, potú se dicu ca acestu bugetu este celu mai micu dintre preliminariele stateloru din apusulu Europei. Esplicarea jace in situatiunea nóstra financiale si eu amú amintitu acestu faptu numai pentru ca unii au afirmatu ca noi chieltuimu de totu multu pentru instructiune. Si de-si admitu ca bugetulu acést'a nu e mare, ei totusi suntú de parere ca noi economisámu reu cu sum'a votata; acatiandu-se de unii tituli si ignorandu fortia relatiuniloru existente ei facu conclusiuni asup'r'a intregéi procedári a guvernului.

Trecendu la partea didactica séu spirituale a bugetului voiescu sa facu unele observatiuni in cari se va reflectá politic'a de instructiune a guvernului.

De-si sum petrúnsu de insemnatatea instructiunei poporali, totusi eu punu unu mare pondu pe instructiunea superióra si pe institutele de invetiamentu superióre, pentru ca dela inflorirea lorú aterna tóta starea nóstra culturale. Fára o instructiune superióra solida n'a prosperatu nici scól'a de mijlocu nici scól'a poporale, fára de aceste nu póte fi vorba de unu spiritu scientificu, de o cultura intensiva in tíera. Dreptu aceea eu m'amú nesuitu nu numai a organisá institutele de instructiune superióra conformu cu postulatele tempului, ci de a le si provedé cu aparatulu scientificu necesariu între marginele sumeloru votate. Pentru facultatea de medicina amú claditu institutulu fisiologicu si clinic'a chirurgica e aprópe de a fi terminata, institutulu anatomicu togm'a se cladesce. Cu aceste inse nu s'au terminatu agendele. Clinic'a nóstra pentru medicin'a interna

d. e. se afla intr'o stare fórté trista. Dara planulu, dupa care trebuie sa procedemu e stabilitu si acést'a e celu mai mare avantaju pe acestu terenu.

Pe terenulu studioloru juridice s'au facutu reforme insemnate, între cari reform'a academioloru nu ocupa celu din urma locu.

Politehniculu nostru are profesori fórté harnici si déca rezultatele lui nu se potú compará cu avantajile instituteloru din afara caus'a este ca multi ascultatori au intratu intr'ensulu fára cunoscintiele pregatitóre si ca institutulu fiindu intr'o casa rea a impededatu observarea planului de invetiamentu si prin acést'a.

Scólele nóstre de mijlocu, cum se scie se impartu in scoli reale si gimnasie. Cele dintáiu erau fórté reu organizate; reformarea lorú — cu 8 clase, esamenu de maturitate si ce e mai esentialu cu sistemulu de instructiune ce pune pondulu corespondentioru si pe obiectele ce apartienú la cultur'a generale — macaru ca eschide limbele clasice — insémna unu progresu mare. Gimnasiele nóstre suntú fórté diferite, cá si gradulu de cultura alu poporului nostru. Noi avem gimnasie fórté bune, dara si de acele, cari reclama o strafarmare completa.

Instructiunea de specialitate industriale nu e partea cea mai stralucita a invetiamentului nostru scolaru. Temelia s'a pusú si aici. Scól'a industriale din Kaschau se afla in stare buna, dara trebuie sa se faca si pe acestu terenu mai multu.

Scól'a nóstra poporale progreséza, fiindu ea inse incredintata in cea mai mar' parte ingrigirei comuneloru, progresulu ei afla unu inimicu puternicu in seracia nóstra. Cátu pentru defectulu de pâna acum in administratiune ce impededá prosperarea scólei poporali in mesura mai mare, credú ca legea despre autoritátile scólei poporale ce a datu causei unu aventu va produce fructe bune. Dara acestu efectu se va cunósce abia dupa vre-o cáti-va ani.

Instructiunea femeiesca inca a facutu progresse insemnate si aici statulu trebuie sa lucre mai departe, cáci o ameliorare a stariloru sociali e conditiunata cu deosebire de acestu factoru. Nu potú trece cu vederea unu ramu alu resortului meu; art'a. E fórté regretabilu ca in Ungari'a n'a isbutitu inca ide'a, ca art'a nu e unu articulu de lucsu, pentru infrumsetiarea salóneloru celoru avuti, ci unu medilocu puternicu de cultura pentru poporulu intregu, ba ca astadi art'a e de a se considerá de unu promotoru bunu de industria si profesiune.

Dara la noi statulu, cá si societatea, lucra putienú pentru arta si cei-ce se incumeta a face ceva intempina numai putiena recunoscintia. La noi art'a mai are si insemnatatea, ca, noi in isolatiunea nóstra amú avé in arta o limba pentru care intrég'a lume cultivata aru avé pricepere si ale carei opere ea le-arú sci apretiu cáci in poporulu ungurescu viéza talentulu de arta.

Fiindu-ca in discussiunea speciale voiu trebui se reflectezu si la alte intrebári, terminu discursulu meu care unor'a li se va paré de prisosu séu póte pré lungu. (Geza Lukó intrepu: Da! da!). Ba nu, ci dupa parerea mea motivatu si oportunu, pentru ca caracteriséza procederea mea. (Aplausu in centru.) Me rogu sa se accepte raportulu comisiunei financiale reservándu-mi a face unele propuneri ce se abatu dela acestu raportu.

In siedint'a de astadi a mai reimprospetatu D. Irányi promisiunea nerealisata a guvernului de a presentá camerei unu proiectu de lege despre libertatea religiunei. Casurile mai recente ne dovedescu, dice conducatoriulu stánei extreme, ca in Ungari'a nu exista o libertate de religiune. Ce

e dreptu israelitii au drepturi politice egale cu ceilalti locuitori ai tieei, daru nu si drepturi religioase egale. Acesta s'a vedutu din cele ce s'au intemplat la casatoriile intre crestini si israeliti. Casulu cu nazarenii si sect'a baptistiloru ni arata cum stamu cu libertatea consciintiei si a religiuinei.

Guvernulu, continua Iranyi, nu si-a implinitu promissiunea de a substerne unu proiectu de lege relativu la libertatea religiuinei, din cauza ca se teme de cleru, se teme adeca ca clerulu i va refusa spriginulu seu. (Aplausu in stang'a extrema). In fine oratorulu face proiectulu de resolutiune sa se indrumeze guvernulu a substerne inca in sesiunea acest'a unu proiectu de lege despre libertatea religiuinei.

Primu ministrulu Tisza a replica: Guvernulu regreta ca nu a potutu implini promissiunea data din caus'a lucrariloru celoru multe, daru elu va starui ca catu mai curendu sa-si implinesca cuventulu. Catu pentru temerea de cleru oratorulu afla de prisosu a raspunde. Guvernulu — in consciinta sea de implinire serioasa a datoriatiei — nu se teme de nimicu, nici chiaru de frasele cele mari patetice, cari dovedescu o staruintia sublima daru cari aplicate la tempu nepotrivitu potu se produca efectulu contrariu. In Ungari'a esista libertate de religiuine si gravamentele amintite de Iranyi dovedescu ca n'au obvenitu decatu unele casuri cari nu deroga validitatea generale a afirmatiunei. Tisza cere respingerea proiectului de resolutiune ceea ce se si face.

Chorin interpelaza pe ministrulu presiedinte ca cum va procede guvernulu fatia cu atitudinea guvernului austriacu relativu la stipulatiunile dintre ambele guverne, mai vrea elu se negocieze mai departe cu guvernulu austriacu seu e decisu a aplica in cestiunea vamiloru si a bancei dreptulu statului ungurescu garantatu prin lege de a dispune singuru de sine ?

Primu ministrulu Tisza raspunde la priu'a intrebare, ca guvernulu va cautu a se convinge, deca mai tiene guvernulu austriacu la stipulatiunile statorite (in Maiu) si-si va conformu apoi procederea dupa convictiunea castigata.

Catu pentru intrebarea a dou'a respunsulu aterna dela modulul cum se interpreta cuventulu negociare. Cumca nu voiu negocia in intielesulu acela ca sa se modifice principiile fundamentali, asupra carora amu convenitu, acest'a o amu dechiaratu si eri, daru este datorinta mea, ca cu privire la afacerile ce atingu ambele parti ale monarchiei se negociezu cu acelul guvernul pe care Majestatea Sea lu va pune in fruntea tieriloru reprezentate in senatulu imperialu.

Interpelatorulu nu e multiemitu cu respunsulu, daru camer'a lu ia la cunosciinta.

Cetimu in „Monitoriu oficial“: Joi 11 curentu, ora 3¼ dupa amedi, M. S. Domnitoriu lu a sositu la Galati cu vaporulu Stefanu celu Mare, insotitu de dnii ministri de interne si de resbelu, de comandantulu divisiei, de d. prefectu de Covurluiu, cari intempinase pe Mari'a Sea la Brail'a, de comandantulu flotilei si de oficiarii marelu quartiru generalu.

La debarcare M. S. Domnitoriu lu a fostu asteptatu de tote autoritatile civile si militare si de unu numerosu publicu. D. primariu alu orasiului Galati oferindu Mariei Sele, dupa datine, pane si sare, a pronunsiatu urmatorea cuventare:

Mari'a Ta! Cetatienii portulu Galati, prin organulu meu, ca reprezentantu alu loru, Ve felicita de bun'a sosire. Cetatienii asteptau cu bucurie

pe augustulu si iubitu loru suveranu. Comerziulu, Mari'a Ta, din caus'a evenimentelor din afara, este in completa stagnatiune; speramu si avemu puternice garantii in intielepciunea guvernului Mariei Tale; in patriotisimulu de care suntu inspirati reprezentantii corpuriloru legiuitoare, ca voru esi cu fericire din acesta dificila situatiune.

Sa traesci, Mari'a Ta!
Sa traiasca M. S. Domn'a!
M. S. Domnitoriu lu a respunsu: Ve meltiemescu din inima pentru felicitatiunile ce Mi adresati in numele primulu portu alu Romaniei. Vinu cu cea mai mare placere in mijloculu d-vostre, unde mi s'a facutu totu-déun'a o frumoasa primire.

De aci, Mari'a Sea a mersu la biseric'a Sf. Nicolae, unde s'a celebratu unu Te-Deum.

Dealungulu stradelor, poporulu adunatu aclama trecerea Mariei Sele prin urari caldure. Dala bisericu, Inaltimea Sea a purcesu la quartirulu ce se pregatise in casele dlui Dobrovici, consilieru comunalu; aci Mari'a Sea a primitu autoritatile civile si totu corpulu oficerescu alu divisiei IV active.

La prandiu, Mari'a Sea a binevoitu a intruni pe d. primariu alu orasiului, pe d. prefectu si alte autoritati civile, pe comandantulu divisiei si pe ceilalti siefi militari. La mesa primarulu a radica urmatoriulu toascu:

Inchinu acestu toastu in sanatatea M. S. Domnitoriu lu si M. S. Dornei. Cetatienii galatienii suntu veseli, Mari'a Ta, avendu-Ve in mijloculu loru si Vedorescu vietia indelungata pentru prosperitatea Romaniei.

Sa traiti Mari'a Vostre!
Sa traiasca M. S. Domn'a!

La acestea Mari'a Sea a respunsu: Multiamescu de primirea cea mai cordiala ce adi, ca in totu-déun'a, amu gasitu in orasiulu Galati; urezu prosperitate celui mai insemnatu portu alu Romaniei si speru ca tempurile grele in care ne aflamu voru trece, si ca comerziulu 'si va relua vechiulu seu cursu. Radicu acestu paharu in sanatatea orasieniloru galatieni.

Ser'a, Mari'a Sea a binevoitu a asista la representati'a de gala la teatru italianu, data in onorea sosirei Mariei Sele.

A dou'a di, la orele 9 ante-meridiane, Mari'a Sea, insocitu de d. ministru de interne, a visitatu liceulu, scola primara de baieti Nr. 1 si scola de fete Nr. 1.

M. S. Domnitoriu lu a avutu inalt'a bunavointia a face mai multe cestiuni eleviloru, de ale caroru respunsuri a remasu multiamitu.

Dupa aceea a visitatu spitalulu comunalu si militariu, si la ora 12 s'a inapoiatu la quartiru. La ora 1 M. S. Domnitoriu lu a incalcatu si insocitu de d. ministru de resbelu si marele quartiru generalu, a trecut in revista si a primitu defileulu trupeloru Din caus'a tempului celui reu, trupele erau in quartirele loru si nu au esitu decatu la darea alarmei, si intr'o jumatate ora ele erau asediate dealungulu stradei celei mari si se compuneau din batalionulu III de venatori, regimentulu 8 de linie, 3 batalione de dorobanti, ambulante, 2 regimente de calarasi, o baterie de artilerie si o sectie artilerie teritoriala. Mari'a Sea a inspectatu in detaliu fia-care batalionu. Mari'a Sea a primitu visit'a dloru consuli, cari au fostu prezentati de consululu rusescu, si a binevoitu a convorbi in parte cu fia-care. La ora 6 si jumatate, Mari'a Sea a binevoitu a intruni la prandiu mai multe persoane civile si militare.

Sambata, la 9 ore ante-meridiane. Mari'a Sea, insocitu de d. ministru de interne, de prefectulu districtulu primariulu si procurorulu tribunalulu, a visitatu tribunalulu, prefectura si penitenciarulu. La orele 9¼, Mari'a Sea

sosindu la gara, a fostu intempinatu de d. comandantu alu divisiei si de toti domni oficiarii superiori ai garnisonei. Cu acesta ocaziune in sala de asteptare, i s'a prezentatu oficiarii flotilei.

Mari'a Sea, luandu diu'a buna dela comandantulu divisiei, i-a multiemitu de bun'a stare in care a gasitu trupele, aretandu Inalt'a Sea convingere ca ele 'si voru face si acum, ca totu-déun'a, cu sfontienie datori'a loru.

La orele 10, Mari'a Sea a parasitu Galati cu trenu expresu pentru a continua drumulu spre Focsiani; inaintea suirei in vagonu, Mari'a Sea luandu de mana pe primariu, i-a multiamitu inca odata de bun'a primire ce i s'a facutu in orasiulu Galati, rugandu-lu a fi interpretulu seu pentru acesta buna primire catra toti orasienii. La orele 12¼, Mari'a Sea a sositu la Tecuci; la Barbosi a fostu intempinatu de prefectulu de Tecuci si consilierii districtulu. La tote garele trecerea Mariei Sele a fostu aclamata, de unu mare numeru de militieni prezentandu armele; tote garele erau impodobite cu ghirlande si drupele nationale. In Tecuci, Mari'a Sea, coborindu-se din trenu, a fostu intempinatu de primariu, care oferindu pane si sare, l'a felicitatu de bun'a venire; intrandu in sala de asteptare, Mari'a Sea a binevoitu a convorbi cu autoritatile adunate acolo. La 12¾, Mari'a Sea a continuatu drumulu spre Marasiesti in aclamariile caldure ale publiculu.

Scri telegrafice.

Viena 3 Decembre. Adunarea de astadi a constitutiunaliloru a primitu unanimu propunerea, conformu carei respinge statutulu proiectatu si publicatu in afacerea organizare bancei, fara de a eschide prin acestu votu acceptarea altoru propuneri privitore la pactulu dualisticu.

Parisi 3 Decembre. Dufaure si intregu cabinetulu au demissionatu.

Parisi 4 Decembre. Mac Mahon s'a adresatu catra ducele Audiffret-Pasquier provocandu la formarea cabinetulu; Audiffret n'a primitu inca misiunea acest'a. Marzialulu a amanatu decisiunea pana va raspunde Audiffret definitivu.

Petersburg 5 Decembre. Generali rusesi asigura ca Romania s'a obligatu a participa la resbelu cu 52,000 osteni si 100 tunari alaturea cu Rusia.

Armat'a de sudu dela Chisneu primi tocm'a acum numirea oficiale: „Armat'a activa dela Dunare.“

Budapesta 5 Decembre. Ministri presiedinti de ambe partile au declarat inaintea Majestatiei Sele ca negociarile loru n'au avutu nici unu succesu. Maj. Sea li-a demandatu ca trebuie sa se nisuiasca a complana contrastele. Ministri austriaci Lasser si Depretis au plecatu la Viena. Ministrulu presiedinte Tisza a fostu la amedi primitu de Maj. Sea in audientia.

Berlinu 6 Decembre. Principele Bismarck a respunsu in parlamentulu imperiali la o interpelatiune a lui Richter in privinta urcarei vamiloru rusesi: Pre catu tempu voiu fi la postulu acest'a nu va succede nici odata a altera amicitia cea de o suta de ani cu Rusia. Fiti convinsi ca aliati'a celoru trei imperati inca merita numele si esista inca. In privinta cestiunei orientali noi gasimu ca problema nostra este a mijloci intre puteri si a localisa resbelulu. Noi vomu fi activi numai candu vomu vede pe vre-o putere noua amica periclitata.

Varietati.

** (Anunciu pentru carturarii.) Tipografia nostra archidiecezana, intrandu in relatii cu cea mai mare libreria din Romania, a dlui Socecu & Comp. din Bucuresci, se afla in positiune a procura tote

cartile, ce aparu in Romania, prelunga pretiurile cu cari se vendu acolo.

Doritorii de a-si procura carti din Romania, sa se adreseze numai la directiunea tipografiei archidiecezane in Sabiu, de unde le potu capeta in tempulu celu mai scurtu si cu pretiurile de acolo, computandu-se numai agiulu.

Vomu publica si unu estrasu din catalogulu cartiloru. De presntu se afla de vendiare in tipografia nostra, cartile scolastice: Botanica si Mineralogi'a de „Naneanu“ si Zoologi'a de „Stefanescu.“

*(Interpelatiune estrordinara.) Domnulu corespondinte alu nostru din Budapesta ne face urmatorea interpelatiune:

Are onorata redactiune cunosciinta despre aceea cumca:

- 1. Culegatorii tipografiei archidiecezane facu prea multe erori de tipariu?
2. Corectorulu „Telegrafulu“ nu lucra cu deplina atentiune la obiectulu ce se tratiza; caci decumva era cu atentiune, nu puneu d. e. in corespondinta din Nrulu 92, in gur'a lui Sennyei, candu este vorba de impatiunea cu Austria — „Transilvani'a“ in locu de „Transilvani'a“, nu o permitea nici chiaru decumva in manuscriptu era comisu vr'unu „lapsus calami“ ceea ce nu era?
3. Da cu socotela on. redactiune cumca erorile esentiale de tipariu suntu vexatorie si desgustatorie pentru publiculu cetitoriu si pentru colaboratori?

Deca tote acestea le cunoste si le scie, ceea ce presupunu, apoi o rogu, se binevoiesca a face pasi la onorata comisiune, seu epitropie, seu cum se numesce organulu, care este chiamatu prin testamentulu fericitulu Siagun'a a se ingrigi de bun'a administratiune a tipografiei archidiecezane, ca acelu isvoru de venitu se fia ajustatu cum se cade dupa recerintiele tempului de astadi, caci numai asiava potu coresponde chiamareile sele.

(Interpelatiunea de mai susu, deca amu sci ca are cine sa ni o raspunda, amu face-o si noi de cate ori vedemu cerbicoase erori cum suridu in diu'a esirei foiei si facu hazu de necasulu redactorulu, colabor. si corectorulu. In necasurile nostre cele dese escate din circumstantie erorico-tipice refugimu la: habent sua fata.... R.)

Bursa de Viena. Din 24 Noembre (6 Decb.) 1876. Table with 4 columns: Item (Argintu, Galbinu, Napoleonu d'auru, Valuta noua imperiale), Rate (115 50, 6 07, 10 23, 62 90).

Concursu.

De ore-ce in urm'a publicarei concursulu in „Teleg. Rom.“ Nrii 82, 83 si 84, pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scola confessionalu din comun'a gr. or. Bacaintiu, pana la espirarea terminulu nu s'a insinuat nici unu concurentu pentru acea statiune meritatu; se publica de nou concursu cu prolongirea terminulu pana la 25 Noembre a. c.

Emolumentele suntu: 150 fl. quartiru, lemne si 20 ferdele bucate. Doritorii de a ocupa acesta statiune, voru aterne la subscrisulu suplicele loru instruite in intielesulu statutulu organicu, prelunga care se face observarea: cumca bunii cantareti voru ave preferintia. Secarembu 7 Noembre 1876. Sabinu PISO, protopr. (2-3)